

تولید و ارزیابی نژاد جدید گوسفند: تلاقی نژادهای افشاری و رومانف

علیرضا دهقانی تفتی

۱- صاحب مزرعه پرورش دام مبارکه و mhmdhadydhqany040@gmail.com

خلاصه

در این تحقیق، نژاد جدیدی از گوسفند از طریق تلاقی نژادهای افشاری و رومانف تولید شد. در زمستان سال ۱۳۹۴، تعدادی میش افشاری به روش لاپاراسکوپی با اسپرم رومانف تلقیح شدند که تنها یکی از آنها حامله شد و یک بره ماده به دنیا آورد. این بره در ۷ ماهگی حامله شد و در شکم اول دوقلو زایید. پس از ۳۵ روز، دوباره قوچ خورد و در شکم دوم سه قلو و در شکم های بعدی چهار قلو زایید. به دلیل مشکل دنبه در میش های افشاری، از روش حلقه گذاری برای حذف دنبه در نوزادان ماده استفاده شد تا امکان جفت گیری با بره های رومانف فراهم شود. نسل های F1، F2 و F3 به ترتیب تولید شدند و هر نسل بهبودهایی در چندقلوزایی، شیردهی، وزن نوزادان و ماده زایی نشان داد. نسل F3 قادر بود در چهار ماهگی به بلوغ برسد و در سال دو بار زایش داشته باشد، که این ویژگی ها باعث افزایش چشمگیر تولید گوشت در کشور می شود.

کلمات کلیدی: گوسفند افشاری، گوسفند رومانف، تلاقی نژادی، چندقلوزایی، ماده زایی

مقدمه

افزایش تولید گوشت و شیر در صنعت دامپروری از اهمیت بالایی برخوردار است. نژادهای مختلف گوسفند دارای ویژگی های منحصر به فردی هستند که می توان از طریق تلاقی نژادی، این ویژگی ها را بهبود بخشید. در این تحقیق، نژاد جدیدی از گوسفند از طریق تلاقی نژادهای افشاری و رومانف تولید شد. نژاد افشاری به دلیل جثه بزرگ و شیردهی بالا و نژاد رومانف به دلیل چندقلوزایی و بلوغ زودرس شناخته شده اند. هدف این تحقیق، تولید نژادی جدید با ترکیب ویژگی های مطلوب این دو نژاد بود.

روش تحقیق

در زمستان سال ۱۳۹۴، تعدادی میش افشاری به روش لاپاراسکوپی با اسپرم رومانف تلقیح شدند. تنها یکی از میش ها حامله شد و یک بره ماده به دنیا آورد. این بره در ۷ ماهگی حامله شد و در شکم اول دوقلو زایید. پس از ۳۵ روز، دوباره قوچ خورد و در شکم دوم سه قلو و در شکم های بعدی چهار قلو زایید. به دلیل مشکل دنبه در میش های افشاری، از روش حلقه گذاری برای حذف دنبه در نوزادان ماده استفاده شد تا امکان جفت گیری با بره های رومانف فراهم شود.

نتایج

نسل F1

- چندقلو زایی تا چهارقلو

جثه بزرگ مشابه میش افشاری

- شیردهی بالا

- عدم وجود دنبه

F2 نسل

چندقلو زایی تا چهارقلو در زایش سوم به بعد

- وزن نوزادان بیشتر نسبت به نسل

F1

- شیردهی بیشتر و مصرف غذای کمتر

- توانایی زایش دو بار در سال

نسل F3

- بلوغ زودرس در چهار ماهگی

- ماده‌زایی بالای ۷۰ درصد

- توانایی تولید ۴۰۰ کیلوگرم گوشت در سال توسط هر میش

نتایج این تحقیق نشان می‌دهد که نژاد جدید تولید شده از طریق تلاقی نژادهای افشاری و رومانف، دارای ویژگی‌های مطلوبی است که می‌تواند تحول بزرگی در صنعت دامپروری کشور ایجاد کند. یکی از مهم‌ترین دستاوردهای این تحقیق، افزایش چندقلوزایی در نسل‌های مختلف است. نسل F1 با توانایی زایش تا چهارقلو، نسل F2 با بهبود در وزن نوزادان و شیردهی بیشتر، و نسل F3 با بلوغ زودرس و ماده‌زایی بالای ۷۰ درصد، نشان‌دهنده پیشرفت چشمگیر در این زمینه است. یکی از چالش‌های اصلی در این تحقیق، مشکل دنبه در میش‌های افشاری بود که با استفاده از روش حلقه‌گذاری در نوزادان ماده، این مشکل به‌طور موفقیت‌آمیزی حل شد. این روش نه تنها امکان جفت‌گیری با بره‌های رومانف را فراهم کرد، بلکه باعث بهبود راندمان تولید مثل در نسل‌های بعدی شد. ویژگی‌های نسل F3، مانند بلوغ زودرس در چهار ماهگی و توانایی زایش دو بار در سال، این نژاد را به گزینه‌ای ایده‌آل برای افزایش تولید گوشت و شیر تبدیل کرده است. هر میش در نسل F3 قادر است در سال حدود ۴۰۰ کیلوگرم گوشت تولید کند، که این مقدار در مقایسه با نژادهای سنتی، افزایش قابل توجهی دارد. این نژاد جدید نه تنها می‌تواند نیاز داخلی به گوشت و شیر را تأمین کند، بلکه پتانسیل صادرات به کشورهای دیگر را نیز دارد. با توجه به افزایش جمعیت و تقاضای روزافزون برای پروتئین حیوانی، تولید نژادهای جدید با ویژگی‌های مطلوب، گامی مهم در جهت خودکفایی و توسعه پایدار در صنعت دامپروری است.

نتیجه‌گیری

با تولید نژاد جدید گوسفند از طریق تلاقی نژادهای افشاری و رومانف، می‌توان تولید گوشت و شیر در کشور را به‌طور قابل توجهی افزایش داد. این نژاد جدید با ویژگی‌هایی مانند چندقلوزایی، بلوغ زودرس و ماده‌زایی بالا، گامی مهم در جهت خودکفایی کشور در تولید پروتئین حیوانی است.

قدردانی

از همه همکارانی که در این تحقیق به من کمک کردند، به‌ویژه دکتر ابراهیم جویا (دامپزشک)، دکتر محسن دهقانی (دامپزشک و استاد دانشگاه خرم‌آباد)، و دکتر ابراهیم نوریان (رئیس دانشگاه کشاورزی کرمانشاه)، صمیمانه تشکر می‌کنم. بدون حمایت و راهنمایی‌های ارزشمند این عزیزان، انجام این تحقیق امکان‌پذیر نبود. همچنین از تمامی همکاران و مراکزی که در مراحل مختلف این تحقیق همکاری کردند، قدردانی می‌شود.

مراجع

۱- Khaldari, M., Pakdel, A., Yeganeh, H. M., & Javaremi, A. N. (۲۰۱۰).

"Genetic evaluation of growth traits and genetic trends for body weights in Moghani sheep ".Journal of Animal and Veterinary Advances, 9*(4), 758-762

2-Gizaw, S., Lemma, S., Komen, H., & van Arendonk, J. A. M. (2007).

"Estimates of genetic parameters and genetic trends for growth, reproduction, and milk production traits in Ethiopian sheep."

Small Ruminant Research, 69(1-3), 10-17